

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut
2022-05-24

Diarienummer
209-5626-2022

Sida
1(8)

Förenklad delgivning MOORE LASSAREV AB
Lilla Bommen 4A
41104 Göteborg

Tillsyn enligt penningtvättslagen; beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att MOORE LASSAREV AB med organisationsnummer 556418-3332 ska betala en sanktionsavgift om niohundra tusen kronor (900 000 kr).

Sammanfattning

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvättsregelverket¹ granskat MOORE LASSAREV AB:s (bolagets) riskbedömningar för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Granskningen har visat att bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Bolaget har inte vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har haft en bristfällig dokumenterad allmän riskbedömning och har därmed inte heller kunnat bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med sina kundrelationer.

Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och att de inneburit en påtagligt ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Beskrivning av ärendet

Bolaget är sedan den 8 oktober 2009 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt med verksamheterna skatterådgivning, redovisning och

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

bokföring. Bolaget har sitt säte i Västra Götalands län. Bolagets verksamhet omfattas därmed enligt penningtvättsregelverket av Länsstyrelsens tillsyn.

Länsstyrelsen skickade den 14 februari 2022 ett föreläggande till bolaget om att komma in med upplysningar och handlingar som rör verksamhetens allmänna riskbedömning, kunders riskprofiler, och en redogörelse för hur stor del av bolagets omsättning härrör från anmälningspliktig verksamhet enligt penningtvättsregelverket.

Den 21 februari 2022 kom bolaget in med svar till Länsstyrelsen. I bolagets svar finns en allmän riskbedömning, rutiner och riktlinjer samt svar på frågorna 1–3.

Motivering till beslutet

Gällande bestämmelser

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamhet ska registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och följa de krav som ställs upp i lagen. Två av de sektorer som omfattas av penningtvättslagens regler är yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster samt rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare).

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller Länsstyrelsens föreskrifter på området.

En verksamhetsutövare ska bland annat upprätta en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Det finns även en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil)

Länsstyrelsen har i detta ärende endast granskat och bedömt bolagets allmänna riskbedömning och hur bolaget bedömer de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med bolagets olika typer av kundrelationer (kunders riskprofiler) under tidsperioden 14 februari 2021–14 februari 2022. Bolagets övriga skyldigheter enligt penningtvättsregelverket har Länsstyrelsen inte granskat.

Allmän riskbedömning

Bolaget har gett in en handling benämnd *Moore Lassarev AB – 150.3 Riskbedömning av byråns verksamhet*, version 2019.1, utvärderad 2021-11-04, samt en handling benämnd *Rutiner för att förhindra penningtvätt*, daterad 2021-11-04. Av dessa handlingar framgår i huvudsak följande av relevans för verksamhetens allmänna riskbedömning. Bolaget har även lämnat information som rör riskbedömning av kunder, se särskilt om detta under rubriken *Riskbedömning av kunder* nedan.

I *Rutiner för att förhindra penningtvätt* anger bolaget att verksamheten består i att tillhandahålla redovisnings-, och rådgivningstjänster inom ekonomi, skatt och affärsutveckling. Bolaget är kundernas ekonomiska rådgivare och kan generellt exponeras för risker att bli indragna i penningtvätt och annan brottslig verksamhet som en följd av hur de tjänster som erbjuds kan utnyttjas och hur stor risken är för att detta sker. Vidare listas 13 förhållningssätt där det anges hur stor risk som normalt kan förknippas med en viss tjänst eller en viss kundstruktur. Byråns risknivå bedöms vara låg.

I *Moore Lassarev AB – 150.3 Riskbedömning av byråns verksamhet* anger bolaget inledningsvis att man bedömer att de kunder som de har utgör en låg risk på grund av långa och goda relationer samt bra kontroller. Bolaget anger även sex huvudkategorier av tjänster med angivande av en risknivå för vardera kategorin som förekommer i verksamheten samt under rubriken *Motivering av risknivå* korta beskrivningar av vad som Länsstyrelsen uppfattar är de risker som bolaget anser kan förknippas med vardera tjänst. Som policy/åtgärder för dessa risker anger bolaget följande: Attestkrav, återkoppling vid ovanliga betalningar/Rex, kontroll av Id samt analys av verksamheten, rimlighetsbedömningar utförs alltid.

Bolaget anger vidare att man har [REDACTED] svenska kunder, [REDACTED] kunder inom EU och [REDACTED] utanför EU, med angivande av låg risknivå för samtliga och som Policy/åtgärd anger bolaget "Kontroll av Id samt analys av verksamheten". Bolaget anger att man träffar kunderna löpande under året/en gång per år och att detta innebär en låg risk samt att man har [REDACTED] som man inte träffar, vilket man förknippar med en medel risk. Som policy/åtgärd anger bolaget att man har teamsmöten minst en gång per år med [REDACTED] samt fysiska eller digitala möten minst en gång per år med [REDACTED]. Bolaget anger även att deras kundstruktur är specialiserad på vissa branscher, ett fåtal branscher och alla branscher och att detta innebär en låg risk, där man bara antar kunder om man kan skaffa kunskapen. Bolaget anger vidare att man har ett fåtal kunder i [REDACTED]. Där har bolaget löpande avstämningar och man reagerar direkt om någon ovanlig transaktion inom företaget sker, såsom "höga" belopp på fakturor, kontanter etcetera.

Bolaget lämplighetsprövar sin egen personal och den sammanfattande riskbedömningen är enligt bolaget låg risk.

Syftet med den allmänna riskbedömningen är att bedöma om och hur en verksamhetsutövares tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt penningtvättsregelverket ska den allmänna riskbedömningen av verksamheten innehålla en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Vid den allmänna riskbedömningen ska verksamhetsutövaren särskilt beakta vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Eftersom den allmänna riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder är den av stor vikt för flertalet åtgärder i penningtvättslagen.²

Länsstyrelsen konstaterar att bolaget har kortfattat räknat upp vilka tjänster som erbjuds i verksamheten och hur den generella kundstrukturen ser ut, samt angett risknivåer för dessa olika delar. Det framgår dock inte hur ofta de tjänster som bolaget räknar upp förekommer i verksamheten. Den uppräknade med angivande av normal risknivå för olika typer av tjänster och kundstrukturer som återfinns i *Rutiner för att förhindra penningtvätt* saknar identifiering och analys av vilka risker som kan förknippas med de där angivna tjänsterna. Länsstyrelsen bedömer att bolagets allmänna riskbedömning även saknar redogörelse, analys och bedömning till de risknivåer som bolaget angett. Att ange exempelvis ”analys av verksamheten” och ”rimlighetsbedömningar utförs alltid” som en åtgärd för att hantera en angiven risk innebär inte att bolaget beskrivit hur man hanterar en angiven risk. Vissa risknivåer saknar helt motivering och det är svårt att koppla åtgärderna för riskreducering till en specifik risk.

När verksamhetsutövaren tar fram sin allmänna riskbedömning ska verksamhetsutövaren också ta hänsyn till uppgifter som kommer fram vid rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska verksamhetsutövaren bestämma med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Länsstyrelsen kan utifrån bolagets allmänna riskbedömning inte bedöma om bolaget tagit hänsyn till dessa omständigheter.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att det finns stora brister i bolagets allmänna riskbedömning och att detta utgör en överträdelse av penningtvättsregelverket.

² Se prop. 2016/17:173 s. 511.

Riskbedömning av kunder

Bolaget har svarat enligt följande. Mycket låg risk, har även köpt in programvara som ytterligare ska säkerhetsställa vår riskbedömning. I handlingen *Rutiner för att förhindra penningtvätt* finns också i huvudsak följande information av relevans för bolagets riskbedömningar av kunder.

Bolaget ska bedöma kundens riskprofil med utgångspunkt i byråns generella riskbedömning för erbjudna tjänster och kunskapen om kunden samt dennes verksamhet. Syftet är att kunna göra en bedömning av risknivån på kundnivå för att kunna avgöra vilka kundkännedomsgärder som ska vidtas. Analysen omfattar kundens egna kunder, produkter/tjänster och andra faktorer, som kan indikera förhöjd risk, exempelvis ovanliga eller riskutsatta transaktioner och distributionskanaler. Bolaget har alltid som målsättning att regelbundet träffa eller på annat sätt hålla kontakt med kunderna för att kunna förstå och följa deras verksamhet. Bedömningen sker för varje enskild kund enligt en checklista och resulterar i att affärsförbindelsen etableras, att det krävs extra vaksamhet vid granskningen av transaktioner eller att någon affärsförbindelse inte inleds.

Bolaget anger vidare att de analyserar befintliga kunder löpande, för att hålla informationen om kunden aktuell. De uppdaterar också sin information om förändringar inträffat. Syftet med analysen är att bedöma om risken för penningtvätt är enligt befintlig bedömning eller om den har förändrats. Bedömningen sker enligt en mall, för varje enskild kund, årligen eller så snart en förändring eller händelse påkallar detta. Exempel på områden inom verksamheten som bolaget analyserar löpande är ägarstruktur, kundens produkter och tjänster, egna kunder och leverantörer, använda distributionskanaler, betalningsmodeller och transaktionsmönster.

Enligt penningtvättslagen ska verksamhetsutövaren bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Eftersom bolaget har en bristfällig allmän riskbedömning bedömer Länsstyrelsen att bolaget inte heller haft förutsättningar att kunna göra tillräckliga riskbedömningar av sina kunder.

Länsstyrelsen bedömer vidare att bolagets redogörelse saknar en konkret beskrivning av hur bolaget bedömer de olika riskerna som kunderna kan förknippas med och hur bolaget genomför analysen för att komma fram till en låg, medel eller hög nivå. Bolaget har inte gett in de checklistor som dokumentet hänvisar till och Länsstyrelsen utgår därför från att man inte använder dessa i verksamheten.

Mot denna bakgrund bedömer Länsstyrelsen att bolaget inte kunnat genomföra adekvata och verksamhetsanpassade bedömningar av sina kunder. Detta innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Val av ingripande

Som Länsstyrelsen konstaterat ovan har bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har i sådana fall rätt att ingripa. Valet av ingripande är i hög grad beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas.³ Länsstyrelsen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som uppstått och graden av ansvar. Vid överträdelser som inte är ringa får ett ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Länsstyrelsen tar i denna del hänsyn till följande omständigheter. Bolagets verksamhet har sedan den 8 oktober 2009 varit anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt och bolaget kan förväntas ha kännedom om de skyldigheter som finns enligt penningtvättsregelverket. Det har inte framkommit att bolaget under någon del av den tid som nu gällande penningtvättslag varit i kraft har haft riskbedömningar i verksamheten som uppfyllt penningtvättsregelverkets krav. Länsstyrelsen har bedömt att bolaget begått flera överträdelser.

Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter. Länsstyrelsen har inte tidigare utövat tillsyn över bolagets verksamhet enligt penningtvättsregelverket.

De överträdelser som konstaterats kan inte bedömas som ringa. De brister som redovisats ovan avseende bolagets riskbedömningar måste i stället innebära att överträdelserna anses som allvarliga. Det har inte framkommit annat än att överträdelserna har pågått under hela tillsynsperioden.

Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna har inneburit en påtagligt ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁴ Länsstyrelsen har vid sin bedömning även beaktat att det inom de sektorer där bolaget bedriver verksamhet generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt.⁵

Det finns vid ovan angivna förhållanden skäl för Länsstyrelsen att besluta om en sanktionsavgift mot bolaget.

Sanktionsavgiftens storlek

När Länsstyrelsen fastställer sanktionsavgiftens storlek ska myndigheten ta särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och den vinst som gjorts till följd av överträdelsen. Dessa omständigheter är typiskt sett sådant som kan beaktas i både förmildrande och försvårande

³ Se prop. 2016/17:173 s. 411 och s. 554.

⁴ Se prop. 2016/17:173 s. 404 och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

⁵ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

riktning. Utgångspunkten är myndigheten ska beakta att alla relevanta omständigheter och som en allmän utgångspunkt bör storleken på avgiften stå i proportion till överträdelsens allvarlighet.⁶

Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning, men det finns även andra faktorer som myndigheten bör kunna beakta. Sanktionsavgiftens storlek bör i regel stå i relation till verksamhetsutövarens storlek och omsättning.⁷

Bolagets finansiella ställning har enligt årsredovisningarna utvecklats enligt följande:

	Omsättning	Personalkostnader	Resultat	Omsättningstillgångar	Långa/korta skulder	
2018/19	20,7 Mkr	12,9 Mkr	2,6 Mkr	7,9 Mkr	0 Mkr	5 Mkr
2019/20	21,4 Mkr	12 Mkr	3,4 Mkr	7,8 Mkr	0 Mkr	4 Mkr
2020/21	21 Mkr	12 Mkr	3,3 Mkr	8 Mkr	0 Mkr	4,4 Mkr

Bolaget hade 2018/19 en soliditet på 37 % och år 2021 en soliditet på 45 %. Bolaget har över tid haft ungefär lika mycket skulder som omsättningstillgångar. Resultatet har varit stabilt genom åren likaså omsättningen och personalkostnaderna. Länsstyrelsen bedömer att bolaget har en stabil finansiell ställning.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att fastställa om bolaget gjort en vinst till följd av överträdelsen. Därmed får sanktionsbeloppet högst uppgå till motsvarande en miljon euro.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.⁸ Länsstyrelsen har bedömt att de konstaterade överträdelserna är flera till antalet och att överträdelserna är allvarliga och att de pågått under hela tillsynsperioden. Vidare verkar bolaget inom sektorer där det generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt. Vid en samlad bedömning av dessa omständigheter samt med hänsyn till bolagets finansiella ställning, anser Länsstyrelsen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 900 000 kronor.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § punkt 19–20, 2 kap. 1–5, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13–14, 16, 21 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 555 f. och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

⁷ Se prop. 2016/17:173 s. 403 f. och s. 556.

⁸ Se prop. 2016/17:173 s. 357.

- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Helena Schultz med Stefan Danko som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Ann-Charlotte Broman medverkat.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Information

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. MOORE LASSAREV AB är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten